

[Jens Thomsen.]

Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard udtalte i sin Ordførertale ved Finanslovdebatten, at der vil blive Smalhans i mange smaa Landbohjem, og det er sikkert rigtigt. Men hvad er Aarsagen til det? Det er den, at et lille Hjem faar en Smørpris, der ikke dækker Produktionsomkostningerne. Smørproduktionen er Husmandens væsentligste Indtægt, men hvorfor maa han ikke faa en Pris, der betinger Løn for hans Arbejde? Hvis det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard vil yde en Indsats mod den Smalhans, der uden rimelig Grund hærger de smaa Landbohjem, hvor der jo er rigeligt af Arbejde, saa maa det vises i Gerning, og her ved dette Forslags Behandling er Stedet til at rette Fejlene. Svaret bliver naturligvis Henvisning til Samfundshensynet, men naar Samfundet har Raad til at give mange Millioner Kroner til rige og fattige i Flæng, til Husreparationer og lignende Formaal, saa har Samfundet ogsaa Raad til at ansætte Smørprisen saa højt, at den betinger en beskeden Løn. Og hvis man gør det, behøver det lille Landbohjem hverken at have Smalhans, Statstilskud eller andet, og samtidig sikrer man Samfundet en livsnødvendig Produktion.

Man er tilsyneladende bange for at faa Smørprisen for højt op af Hensyn til Landbrugets Forrentningsevne, der jo er steget stærkt i det sidste Aar, men det forekommer mig, at dette er en noget forhastet Ængstelse. Det er første Aar i en lang Aarrække, hvor Landbrugets Forrentningsevne overstiger Forrentningspligten. Landbruksraadet har regnet ud, at 2 pCt. af Stigningen skyldes Besætningsformindskelse, og saa er vi jo allerede nede i Nærheden af den almindelige Forrentningspligt, der paahviler de enkelte Landmænd. Baade i Pressen og her i Tinget har man ganske vist rejst en Agitation for lave Priser paa Landbrugsvarer ved at henvise til Landbrugets stigende Forrentningsprocent. I denne Agitation benytter man en Forrentningsprocent, der er udregnet i Forhold til Landbrugets Skatteværdi, men hvis man skal have et Billede af Landbrugets Arbejdsvilkaar, maa man selvfølgelig medregne Forrentning af hele Kapitalen, der er investeret i Ejendommen.

Naar man opgør Forrentningsprocenten

i et Aktieselskab, betaler man Bankrenten af Driftslaan o. lign., før Beregningen foretages, og naar Priskontrolraadet fastsætter en Forretningsmands Udsalgspriser, tager man da vistnok Hensyn til den Rente, som vedkommende maa betale baade af Driftslaan og af Forretningens Skatteværdi — ellers vil det jo være umuligt at drive en Forretning, hvad enten det er en Forretningsejendom eller en Landejendom det drejer sig om. Derfor er den førte Agitation mod Landbrugets Priser urigtig og misvisende, som det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup meget træffende udtalte til sin Partifælle, det ærede Medlem Hr. Christiani.

For øvrigt forekommer det mig noget paafaldende, at der er saa stor Forskel paa det ærede Medlem Hr. Christianis Samfundssind, naar han taler om Smørpris, og naar han taler om Forrentning af Sukkeraktier; men en tilsvarende Indstilling findes vel hos de fleste Patrioter, som høster Ros for deres rette Samfundssind, saa jeg skal ikke sige noget imod det.

Gennem Slagordet: Der er andre, der har det værre end Landbruget, er der oparbejdet en Stemmning, der har givet Folk den forskruede Opfattelse, at det er en samfundsgavnlig Foranstaltning at faa Smørprisen ansat lavest muligt, og at Landbrugets Organisationer skal roses, fordi de ikke forlanger en højere Pris paa Smør, selv om alle erkender, at Omkostningerne ved Smørproduktionen stiger stærkt i Vinterhalvaaret — bortset fra den Stigning i Arbejds lønninger, der i Efteraaret blev dikteret til Landbrugsarbejdere og Mejeribrugsarbejdere, og som jo ganske vist ogsaa skal betaales af Landbruget. Men dette er en forkert Opfattelse. Bondepartiet har altid forlangt lige Arbejdsvilkaar for Landbruget med andre Erhverv, og mere forlanger vi ikke nu, da Landbrugsprodukterne kunde sælges til svimlende Priser. Vi ønsker ikke en daarligere Stilling for andre, end Landbruget har; men Hjælp til de daarligst stillede skal ydes gennem Sociallovgivningen og ikke gennem Smørloven paa Landbrugets Bekostning. Landbruget er jo dog det eneste Erhverv, der af Lovgivningen tvinges til at modtage Almisser i Stedet for Løn for dygtigt Arbejde. Det er efter min Mening uværdigt, og jeg tror ogsaa, det vil hævne sig for Samfundet.

Vi har jo for ikke saa lang Tid tilbage